

Sag C-164/20**Anmodning om præjudiciel afgørelse****Dato for indlevering:**

20. april 2020

Forelæggende ret:

Landesgericht Korneuburg (Østrig)

Afgørelse af:

27. februar 2020

Appellant:

Airhelp Limited

Appelindstævnt:

Austrian Airlines AG

REPUBLIKKEN ØSTRIG**Landesgericht Korneuburg**

Landesgericht Korneuburg (den regionale domstol i Korneuburg) har som appeldomstol [udelades] i sagen **Airhelp Limited**, Central Hong Kong, [udelades], sagsøgeren, mod **Austrian Airlines AG**, [udelades] Wien-Flughafen, [udelades], sagsøgte, vedrørende et krav på **1 200 EUR** [udelades], foranlediget af sagsøgerens appel til prøvelse af dom afsagt af Bezirksgericht Schwechat (distriktsdomstolen i Schwechat) den 21. oktober 2019 [udelades] afsagt følgende

Kendelse

[1] Den Europæiske Unions Domstol forelægges i henhold til artikel 267 TEUF følgende spørgsmål til **præjudiciel afgørelse**:

»Skal artikel 5, 6 og 7 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 261/2004 af 11. februar 2004 om fælles bestemmelser om kompensation og bistand til luftfartspassagerer ved boardingafvisning og ved aflysning eller lange forsinkelser fortolkes således, at en situation, hvor en lufthavnslæge konstaterer, at en passager, der allerede befinder sig om bord på et fly, som endnu ikke er afgang

[org. s. 2], er syg og som følge heraf ikke er i en tilstand, der er egnet til lufttransport, hvorefter luftfartsselskabet afviser at transportere den pågældende passager, hvorfor passageren må forlade flyet og dennes bagage skal læsses af, skal anses for en »usædvanlig omstændighed« som omhandlet i artikel 5, stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 261/2004 af 11. februar 2004 om fælles bestemmelser om kompensation og bistand til luftfartspassagerer ved boardingafvisning og ved aflysning eller lange forsinkelser?

[2] Sagen udsættes på den præjudicielle afgørelse fra Den Europæiske Unions Domstol.

B e g r u n d e l s e

I. Hovedsagen

a. Følgende faktiske omstændigheder er ubestridte [udelades]:

R***** M***** og H***** M***** havde en bekræftet reservation hos sagsøgte til følgende flyvninger:

- OS 872 fra Teheran (IKA) til Wien (VIE); planlagt afgangstidspunkt den 9. januar 2018, kl. 03:50; planlagt ankomsttidspunkt den 9. januar 2018, kl. 06:00;
 - OS 451 fra Wien (VIE) til London (LHR); planlagt afgangstidspunkt den 9. januar 2018, kl. 06:40; planlagt ankomsttidspunkt den 9. januar 2018, kl. 08:15;
 - AC 8283 fra London (LHR) til Halifax (YHZ); planlagt afgangstidspunkt den 9. januar 2018, kl. 11:10; planlagt ankomsttidspunkt den 9. januar 2018, kl. 14:00;
- [Org. s. 3]**

Flyafgang OS 872 var forsinket 53 minutter, og flyet afgik faktisk først fra IKA den 9. januar 2018 kl. 04:30 og landede i VIE kl. 06:53. Flyvningen fra IKA til YHZ er på mere end 3 500 km.

Forsinkelsen af flyafgang OS 872 skyldtes for 40 minutters vedkommende følgende hændelsesforløb: Efter boarding var påbegyndt i IKA, og først om bord på flyet, bemærkede sagsøgtes senior crew-medarbejder, at en passagers helbredstilstand åbenbart var dårlig. Ifølge sagsøgtes Operation Manual må personer, der på grund af helbredsmæssige problemer ikke er i en tilstand, der er egnet til flytransport, ikke transporteres. Der gælder undtagelser fra denne regel, når passageren medbringer en lægeerklæring, hvilket imidlertid ikke var tilfældet i den foreliggende sag. Senior crew-medarbejderen underrettede lufthavnslægten med henblik på en kontrol af hendes indledende vurdering. Lægten anså ligeledes ikke patienten for at være i en tilstand, der var egnet til lufttransport, hvorfor sagsøgte afviste at transportere passageren. Passageren måtte forlade flyet igen, ligesom hans bagage måtte læsse af. Det var ikke muligt at konstatere, hvad det konkrete helbredsmæssige problem var.

Flyafgang OS 872 blev forsinket yderligere 13 minutter, uden at årsagerne hertil har kunnet fastslås.

Minimumstransittiden (*minimum connecting time*) i lufthavnen i VIE er 25 minutter. Hvis flyafgangen kun havde været 13 minutter forsinket, uden den yderligere forsinkelse på 40 minutter, havde passagererne kunnet nå den tilsluttede flyforbindelse.

b. Sagsøgeren har nedlagt påstand om tilkendelse af en kompensation på 1 200 EUR med tillæg af renter i henhold til artikel 5, sammenholdt med artikel 7, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 261/2004 [org. s. 4] af 11. februar 2004 om fælles bestemmelser om kompensation og bistand til luftfartspassagerer ved boardingafvisning og ved aflysning eller lange forsinkelser.

Til støtte herfor har sagsøgeren – for så vidt det stadig er relevant for appelsagen – gjort gældende, at R***** M***** og H***** M***** har overdraget deres krav til denne; sagsøgeren har accepteret overdragelsen. Flyafgang OS 872 var forsinket, hvorfor R***** M***** og H***** M***** ikke nåede den tilsluttede flyforbindelse og nåede frem til bestemmelsesstedet med mere end tre timers forsinkelse. Der forelå ingen usædvanlige, herunder vejrligsrelaterede, omstændigheder eller andre undtagelser i henhold til den nævnte forordning.

c. Sagsøgte har nedlagt påstand om frifindelse. Sagsøgte har – for så vidt det er relevant for appelsagen – gjort gældende, at en fireårig (H***** M*****) ikke kan afgive en gyldig erklæring om overdragelse af krav. Forsinkelsen af flyvning OS 872 fra IKA til VIE skyldtes usædvanlige omstændigheder, idet en passager blev syg henholdsvis døde på flyvning OS 872 den 9. januar 2018, hvorfor flyafgangen blev forsinket med 40 minutter.

d. Retten i første instans frifandt sagsøgte i det hele og anførte som begrundelse i det væsentlige, at crew-medlemmers sygdom eller død normalt ikke udgør en tilstrækkelig grund som omhandlet i artikel 5, stk. 3, i forordning (EF) nr. 261/2004, idet denne omstændighed hører ind under de risici, som luftfartsselskabet bærer ansvaret for. En passagers sygdom eller død skal derimod bedømmes anderledes, uanset om denne begivenhed er indtrådt under den relevante flyvning [org. s. 5] eller under den forudgående flyvning; denne omstændighed er ikke en risiko, som luftfartsselskabet bærer ansvaret for, idet en sådan begivenhed blot er udtryk for en almindelig hverdagsrisiko. Det skal i al fald ikke påregnes og er heller ikke en del af de sædvanlige og forventelige procedurer inden for luftfarten, at en passager før den planlagte afgang er i så dårlig helbredstilstand, at vedkommende ikke kan transporteres. Sagsøgte havde hverken kunnet undgå denne omstændighed eller kontrollere den, eftersom sagsøgte ikke havde nogen indflydelse på passagerens helbredstilstand. Sagsøgte skal ikke afkræves en konkretisering med henblik på, hvilken sygdom der konkret var tale om, og hvor alvorlig den var, eftersom sagsøgte af hensyn til databeskyttelsen ikke må indsamle og opbevare helbredsoplysninger vedrørende

passagerer. En passagers sygdom kort før den planlagte afgang er en usædvanlig omstændighed. Efterfølgende traf sagsøgte alle nødvendige foranstaltninger med henblik på at bringe passageren fra borde og aflæse hans bagage. I denne situation fandtes der ingen forholdsregler, der med rimelighed kunne træffes for at fremskynde transporten af de øvrige passagerer. Fremskaffelse af et erstatningsfly eller ombooking til en anden flyvning ville have ført til endnu større forsinkelser. Sagsøgte traf derfor alle de forholdsregler, som denne med rimelighed kunne træffe med henblik på at sikre transporten af passagererne med mindst mulig forsinkelse. Den yderligere forsinkelse på 13 minutter var ikke årsag til, at den tilsluttede flyforbindelse ikke kunne nås.

e. Sagsøgeren har iværksat **appel** til prøvelse af denne afgørelse. Sagsøgeren har i det væsentlige gjort gældende, at **[org. s. 6]** førsteinstansens retlige bedømmelse var forkert. Den tyske Bundesgerichtshof (forbundsdomstol, BGH) har allerede flere gange fastslået, at lovgiver ikke lader enhver uundgåelig hændelse gælde som usædvanlig omstændighed, men kun hændelser, der ikke er i overensstemmelse med det normale forløb, dvs. går ud over de sædvanlige og forventelige procedurer inden for luftfarten. Derfor kan hverken en passagers død eller sygdom anses for en usædvanlig omstændighed, da disse begivenheder ikke er sjældne i den almindelige luftfartstrafik. Navnlig er der på langdistanceflyvninger, som der også er tale om i denne sag, tilsvarende større sandsynlighed for, at en passager bliver syg, allerede af den grund, at antallet af passagerer på langdistanceflyvninger er større. Der skal tages hensyn til, at der af samme grund findes fastlagte procedurer for denne omstændighed. I Operation Manual findes en procedure for håndteringen af syge passagerer, hvorefter det kan udledes, at sagsøgte måtte påregne og også havde påregnet, at passagerer bliver syge. Allerede af den grund er der ikke tale om en usædvanlig omstændighed som omhandlet i forordning (EF) nr. 261/2004. Selv om hyppigheden i sig selv ikke er tilstrækkelig som kriterium for, om der foreligger en usædvanlig omstændighed, er hyppigheden samt den omstændighed, at der findes særskilte, på forhånd fastlagte procedurer herfor, i al fald et indicium for, at der er tale om en sædvanlig hændelse inden for luftfarten. Det er endvidere væsentligt, hvor stor en del af forsinkelsen på 40 minutter, der medgik til passagerens udstigning og aflæsning af bagagen, og hvor stor en del der medgik til den faktiske lægelige behandling.

f. I sit **svarskrift i appelsagen** har sagsøgte nedlagt påstand om frifindelse, idet sagsøgte har henvist til afgørelser fra tyske retsinstanser, som anser **[org. s. 7]** en passagers sygdom for en usædvanlig omstændighed, og i materiel henseende i det væsentlige har tilsluttet sig førsteinstansens bemærkninger.

g. Landesgericht Korneuburg (den regionale domstol i Korneuburg) skal som **appelret** træffe afgørelse vedrørende sagsøgerens krav i anden og sidste instans.

Indledningsvis bemærkes, at spørgsmålet om den gyldige overdragelse for så vidt angår kravene vedrørende R***** M***** er afklaret. Det anses ikke for et EU-retligt spørgsmål, om der også er sket en gyldig overdragelse af kravene vedrørende H***** M*****. Af nationale procesretlige grunde og som følge af

appeldomstolens retlige overvejelser skal dette spørgsmål først behandles, såfremt Den Europæiske Unions Domstol besvarer det præjudicielle spørgsmål benægtende. Afgørelsen afhænger således – i al fald for så vidt angår R***** M***** – af fortolkningen af bestemmelsen i artikel 5, stk. 3, i forordning (EF) nr. 261/2004.

II. Det præjudicielle spørgsmål

Landesgericht Korneuburg (den regionale domstol i Korneuburg) som appeldomstol antager henset til den hidtidige EU-retlige praksis, at en hændelse altid udgør en »usædvanlig omstændighed« i henhold til artikel 5, stk. 3, i forordning (EF) nr. 261/2004, når den skyldes en begivenhed, der på grund af dens karakter eller oprindelse ikke er et led i det berørte luftfartsselskabs sædvanlige aktivitetsudøvelse og ligger uden for luftfartsselskabets faktiske kontrol (C-549/07, C-402/07, C-432/07, C-12/11, C-257/14).

Derudover foreligger der en række modstridende afgørelser fra østrigske og tyske retsinstanser vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt akut medicinsk behandling af [org. s. 8] en passagers sygdom er en usædvanlig omstændighed som omhandlet i artikel 5, stk. 3, i forordning (EF) nr. 261/2004. Allerede heraf fremgår det, at indholdet af den nævnte bestemmelse ikke er så åbenbar, at der kan antages at foreligge en *acte clair*.

Efter appeldomstolens opfattelse er det ikke nødvendigt at foretage en yderligere sondring med hensyn til, hvilken del af forsinkelsen på 40 minutter der medgik til den egentlige lægelige behandling, og hvilken del der medgik til passagerens udstigning og aflæsningen af bagagen, eftersom udstigningen og aflæsningen er den direkte og uundgåelige konsekvens af resultatet af lægeundersøgelsen.

[Udelades]

Landesgericht Korneuburg, 22. afdeling

Korneuburg, 27. februar 2020

[Udelades]